

Aihe: HE 156/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta
Lausuja: Suomen uusiutuvat ry

Suomen uusiutuvat ry (ent. Suomen Tuulivoimayhdistys ry) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta ("hallituksen esitys"). Suomen uusiutuvat ry on uusiutuvan energian edunvalvontajärjestö. Yhdistyksen jäsenistö koostuu yli 240 uusiutuvan energian yrityksestä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Lakia muutettaisiin siten, että kaivostoiminnassa ja konesaleissa (ns. datakeskuksissa) käytettävän sähkön vero siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I, jolloin sähkövero nousisi 0,05 sentistä kilowattitunnilta 2,24 senttiin kilowattitunnilta. **Emme kannata esitettyä muutosta, joka lähes 45-kertaistaa konesalien sähköveron nykyisestä.**

Hallituksen esityksen perusteluissa on virheellisesti oletettu, ettei ehdotetulla muutoksella olisi vaikutusta sähköntuotannon investointeihin, koska hallituksen esityksen mukaan tuotannon saama hinta määräytyisi pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Keskihinta pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla ei kuitenkaan ole ratkaiseva tekijä uusien tuuli- ja aurinkovoimaloiden investointipäätöksissä. **Uusiutuvan energian investoinnit vaativat ostajan, joka sitoutuu hankkeeseen pitkäaikaisella sähkönostosopimuksella (PPA-sopimus). Tällä hetkellä juuri Suomeen sijoittuvat datakeskukset solmivat uuden sähköntuotannon kanssa PPA-sopimuksia mahdollistaen siten myös sähköntuotannon lisäinvestoinnit ja niiden tuomat työllisyys- ja myönteiset verovaikutukset Suomeen.** Kiteyttäen kaikki uusi sähköntuotanto tulee tarpeeseen, jota synnyttää lisää myös kaukolämmön sähköistyminen ja teollisuuden prosessien siirtyminen fossiilienergiasta sähkön käyttöön.

Suomessa riittää sähköä uusien kulutusinvestointien tarpeeseen

Suomessa riittää sähköä tulevalle sähkönkulutuksen kasvulle. **Suomessa oli viime vuoden lopussa noin 8 500 MW rakennettua tuulivoimakapasiteettia. Tuulivoimalla katettiin vuonna 2024 neljäsosa Suomen sähkönkulutuksesta. Suomen uusiutuvat ry:n ylläpitämän hankelistan mukaan Suomessa on moninkertainen määrä tuulivoimahankkeita kehitteillä.** Täysin valmiiksi luvitettuna on noin 3800 MW edestä tuulivoimahankkeita, joiden rakentaminen odottaa sähköä kuluttavia teollisuuden investointeja, ja ovat valmiina vastaamaan sähkön kysyntään. Lisäksi valmiiksi kaavoitettuja tuulivoimahankkeita on noin 11 000 MW:n edestä. Näiden lisäksi hankekehityksen varhaisemmissa vaiheissa on kehitteillä noin 90 000 MW uutta maa- ja merituulivoimaa. Suomeen on myös rakenteilla ja kehitteillä kasvava määrä aurinkovoimahankkeita. **Valmiiksi luvitettuja aurinkovoimahankkeita oli vuoden 2025 alussa 2 500 MW**

ja varhaisemmassa vaiheessa hankekehitystä noin 20 000 MW. **Uutta sähköntuotantoa on siten kasvava ja merkittävä määrä tarjolla sekä datakeskusten että myös muiden mahdollisten sähköä kuluttavien investointien tarpeeseen.**

Investointiympäristöä ei tule heikentää

Yli 5 megawatin (MW) konosalin siirron alempaan veroluokkaan vuonna 2014 oli tarkoitus nimenomaan houkutella konesaleja Suomeen. Konesaleilta vaadittua tehorajaa laskettiin vuonna 2022, jolloin teholtaan vähintään 0,5 MW konesalit kuuluivat veroluokkaan II. **On ristiriitaista, että viimein kun näitä investointeja on alettu mittavasti suunnitella Suomeen, verohuojennuksesta aiotaan luopua.**

Datakeskukset ovat aivan keskeisiä teollisuuden kehityksessä ja puhtaassa siirtymässä. **Uutisointi veromuutoksesta on jo johtanut siihen, että aiottuja datakeskusinvestointeja on peruutettu. Suomella ei ole varaa heikossa taloudellisessa tilanteessa käännyttää näitä investointeja Suomesta** harkitsemattomilla veromuutoksilla. Potentiaalisten investointien käännyttäminen Suomesta tuntuu myös ristiriitaiselta tilanteesta, jossa Suomen kansantalous ei ole kasvanut vuosikausiin.

Esitetty veromuutos ei sisälly hallitusohjelmaan, eivätkä yritykset ole voineet ennakoida muutoksen tapahtuvan tällä hallituskaudella. Veromuutoksen sijaan hallitusohjelmassa linjataan (s. 137):

”Edistetään datakeskusten sijoittumista Suomeen huomioiden sähköverkkojen liityntämahdollisuudet sekä hukkalämmön hyödyntämisen kaukolämmössä.” Tällaiset **hallitusohjelman vastaiset, ennakoimattomat, ilman perusteellista vaikutustenarviointia, tehtävät veronmuutokset heikentävät rahoittajien luottamusta koko Suomen investointiympäristön pysyvyyteen** muidenkin kuin konesalien osalta. Suomen houkuttelevuus investoinneille perustuu tällä hetkellä kahteen seikkaan: edulliseen sähkön hintaan ja ennakoitavaan investointiympäristöön. Nämä kumpikin ovat uhattuna ennakoimattoman veropolitiikan seurauksena.

Ensisijaisesti esitämme, että veronkorotuksesta luovutaan

Edellä esitetyn takia **ensisijaisesti esitämme, että veronkorotuksesta luovutaan.**

Sähkövero ei ole toistaiseksi sidottu teollisuuden kykyyn joustaa sähkön kulutuksensa kanssa. Yleisesti ottaen kaikki teollisuuden kulutusjousto on pystyvä tekniset ratkaisut tukevat Suomen sähköjärjestelmän toimivuutta ja vähentävät myös osaltaan sähkön hinnanvaihtelua.

Siksi **toissijaisesti esitämme, että alempaan sähköveroluokkaan oikeutettujen joukkoa uudistetaan** perusteellisesti siten, että uudet sähköä kuluttavat teollisuuslaitokset (ml. konesalit) pääsevät **veroluokkaan II, mikäli ne sitoutuvat ostamaan sähköä uudelta hiilidioksidivapaalta sähköntuotannolta ja kykenevät joustamaan sähkön tarjonnan mukaan.**

Vaikka vaikutusten arviointia on lisätty lausuntopalautteen perusteella, pidämme silti vaikutusten arviointia riittämättömänä. **Tarvitaan perusteellisempi vaikutusten arviointi, jonka jälkeen vasta voidaan harkita, onko veromuutokselle todella perusteluja.** Esityksen tavoitteleva veronkorotus jää saavuttamatta, mikäli Suomeen suunnitellut konesali-investoinnit suuntautuvat veronkorotuksen vuoksi muihin maihin. Lisäksi on tärkeää arvioida datakeskusten työllisyysvaikutukset, lisäarvo Suomen

teollisuudelle sekä huoltovarmuudelle, ennen kuin tehdään hätiköityjä päätöksiä datakeskusten siirtämisestä yleiseen sähköveroluokkaan.

Sähkönkuluttajille on tulossa myös muita lisäkustannuksia

Lopuksi haluamme tuoda verojaoston tietoon, että sähkönkäytölle on suunnitteilla myös muita merkittäviä kustannuksia nostavia muutoksia: huoltovarmuusmaksuun on suunniteltu merkittävää (yli 650 %) korotusta, joka tulee vielä sähköveron päälle. Luonnos hallituksen esitykseksi on parhaillaan [lausunnoilla](#) ja muutoksen olisi määrä tulla voimaan 1.4.2026.

Kunnioittaen,

Anni Mikkonen
Toimitusjohtaja
Suomen uusiutuvat ry